

13 december 2018

Förenlighet av systemgränsen ”använd energi” (nettoenergi) med energiprestandadirektivet

1. Vinge har blivit ombedd att göra en bedömning av om systemgränsen ”använd energi” (neottoenergi) skulle vara förenlig med direktiv 2010/31 om byggnaders energiprestanda (såsom ändrat genom direktiv 2018/844) (”energiprestandadirektivet”)¹ och kommissionens delegerade förordning 244/2012 om komplettering till detta direktiv.²
2. Enligt Artikel 3 i energiprestandadirektivet, ska medlemsstaterna tillämpa en metod för beräkning av byggnaders energiprestanda i enlighet med den gemensam allmänna ramen i bilaga I.
3. Artikel 2.4 i energiprestandadirektivet definierar ”en byggnads energiprestanda” som ”den beräknade eller uppmätta energimängd som behövs för att uppfylla det energibehov som är knutet till normalt bruk av byggnaden, vilket bland annat inbegriper energi som används för uppvärmning, kylning, ventilation, varmvatten och belysning”.
4. Punkt 1 i bilaga I till energiprestandadirektivet föreskriver:

”En byggnads energiprestanda ska fastställas på grundval av den beräknade eller faktiska energianvändningen och återspegla normal energianvändning för rumsuppvärmning, rumskylning, varmvatten för hushållsbruk, ventilation och fast belysning samt för andra installationssystem.”

5. Enligt punkt 3 i bilaga I ska metoden för beräkning av byggnaders energiprestanda fastställas med beaktande av åtminstone följande faktorer:

”a) Följande faktiska termiska egenskaper hos byggnaden inbegripet dess mellanväggar:

- i) Termisk kapacitet.
- ii) Isolering.
- iii) Passiv uppvärmning.
- iv) Kylelement.
- v) Köldbryggor.

b) Värmeanläggningar och varmvattenförsörjning, inbegripet deras isoleringsegenskaper.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda (EUT 2010 L 153, s. 13), såsom ändrat genom direktiv (EU) 2018/844 av den 30 maj 2018 (EUT 2018 L 156, s. 75).

² Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 244/2012 av den 16 januari 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda genom fastställande av en ram för jämförelsemetod för beräkning av kostnadsoptimala nivåer för minimikrav avseende energiprestanda för byggnader och byggnadselement (EUT 2012 L 81, s. 18).

- c) Luftkonditioneringsanläggningar.
  - d) Naturlig och mekanisk ventilation, vilket kan inbegripa lufttäthet.
  - e) Inbyggda belysningsinstallationer (huvudsakligen i den sektor som inte är avsedd för bostadsändamål).
  - f) Utformning, placering och orientering av byggnaden, inklusive utomhusklimat.
  - g) Passiva solvärmesystem och solskydd.
  - h) Förhållanden avseende inomhusklimatet, inklusive planerat inomhusklimat.
  - i) Internlaster.”
6. Energiförbrukningsdirektivet fastslår inte vilka de olika systemgränserna är.
  7. Systemgränsen *använd energi*, eller *nettoenergi*, brukar dock definieras som ett mått på en byggnads energibehov, vid normalt brukande, för värme, kyla, tappvarmvatten och apparater/fastighetsdrift. Den omfattar den energi som används i en byggnad för uppvärmning, komfortkyla och tappvarmvatten, men kan också omfatta el till hushålls- och verksamhetsändamål och fastighetsel, utöver den el som går till uppvärmning kylning och varmvattenberedning.
  8. Systemgränsen *levererad (köpt) energi*, är till byggnaden levererad energi för uppvärmning, komfortkyla, tappvarmvatten och byggnadens fastighetsenergi.
  9. Förordning 244/2012 innehåller en definition av *levererad energi*, men inte av *levererad (köpt) energi* och anger inte att det rör sig om en systemgräns. Enligt definitionen, i artikel 2.22, är levererad energi ”energi uttryckt per energibärare som levereras till installationssystemet via systemgränsen för att tillgodose de aktuella användningarna (uppvärmning, kylning, ventilation, varmvatten, belysning, maskiner, etc.) eller för att producera el”.
  10. I enlighet med ovanstående är således skillnaden mellan *använd energi* och *levererad (köpt) energi*, att den förra i huvudsak är den energi som används i en byggnad för uppvärmning, komfortkyla och tappvarmvatten (och kan också innefatta fastighetsenergi), medan den senare är den energi som levereras till byggnaden för uppvärmning, komfortkyla, tappvarmvatten och byggnadens fastighetsenergi.
  11. Vare sig energiförbrukningsdirektivet eller förordning 244/2012 anger vilken systemgräns som ska användas vid fastställandet av en byggnads energiförbrukning, utan är helt neutrala på den punkten.
  12. Det följer av artikel 2.4 i energiförbrukningsdirektivet och punkt 1 i bilaga I till detta att energianvändningen, som ska användas för att bestämma en byggnads energiförbrukning, utgörs av den energimängd, beräknad eller uppmätt, som behövs för att uppfylla byggnadens energibehov vid normalt bruk. Detta energibehov inbegriper bland annat energi som används för uppvärmning, kylning, ventilation, varmvatten och fast belysning samt för andra installationssystem.
  13. Det enda kravet som följer av energiförbrukningsdirektivet är att den systemgräns som används tillåter att fastställa den energimängd som behövs för att uppfylla byggnadens energibehov vid normalt bruk. Såvitt vi kan bedöma kan såväl systemgränsen använd energi som systemgränsen levererad energi användas för detta ändamål.

14. Denna slutsats ändras inte av att punkt 3 i bilaga I till energiprestandadirektivet föreskriver att metoden för beräkning av en byggnads energiprestanda ska fastställas med beaktande av t.ex. faktorerna ”värmeanläggningar och varmvattenförsörjning, inbegripet deras isoleringsegenskaper” och ”luftkonditioneringsanläggningar”. Såväl systemgränsen använd energi som systemgränsen levererad (köpt) energi måste anses beakta dessa faktorer, enda skillnaden är att den förra beaktar den energi som dessa anläggningar tillför byggnaden, medan den senare beaktar den energi som levereras till anläggningarna.
15. Inte heller det faktum att punkt 1 i bilaga I till energiprestandadirektivet, sedan den ändring som införts genom direktiv 2018/844,³ nu anger att byggnadens energiprestanda också ska återspegla normal energianvändning för ”andra installationssystem”, förändrar slutsatsen. Såsom angivits ovan beaktar systemgränsen använd energi den energi som avges från byggnadens installationssystem, d.v.s. den energi som dessa installationssystem tillför byggnaden och den kan också omfatta el till hushålls- och verksamhetsändamål och fastighetsel.
16. Bilaga I, Ram för beräkning av kostnadsoptimala nivåer, till förordning 244/2012 innehåller ett avsnitt 3 om beräkning av primärenergiebehovet till följd av tillämpningen av energieffektivitetsåtgärder, åtgärder baserade på förnybara energikällor och/eller paket och varianter av sådana åtgärder på en referensbyggnad. I punkt 3.1 anges att energiprestandan beräknas i enlighet med de allmänna gemensamma ramar som anges i bilaga I till energiprestandadirektivet. Enligt punkt 3.2 ska medlemsstaterna beräkna energiprestandan för åtgärder/paket/varianter genom att för den nationellt definierade golvytan först beräkna energiebehovet för uppvärmning och kylning och därefter beräknas den levererade energi som används för uppvärmning och kylning, ventilation, varmvatten och belysningsystem. För uppvärmning och kylning, vilket också torde innefatta varmvatten, utgår man således från byggnadens energiebehov för att på grundval av detta beräkna den använda levererade energin.
17. Detta är i enlighet med definitionen av en byggnads energiprestanda i energiprestandadirektivet (artikel 2.4): den energimängd som behövs för att uppfylla det energiebehov som är knutet till normalt bruk av byggnaden, och utesluter enligt vår bedömning inte användningen av systemgränsen använd energi. Denna systemgräns omfattar ju just den energi som används i en byggnad för uppvärmning, komfortkyla och tappvarmvatten, och kan också omfatta el till hushålls- och verksamhetsändamål och fastighetsel.
18. Det ska framhållas att i enlighet med punkt 3.5 i bilaga I till förordning 244/2012 får medlemsstaterna välja mellan att använda relevanta befintliga CEN-standarder för beräkning av energiprestanda *eller* en motsvarande nationell beräkningsmetod, förutsatt att den är i enlighet med bilaga I och artikel 2.4 i energiprestandadirektivet.
19. Det bör i detta sammanhang vidare noteras att det följer av punkt 1 i bilaga I till energiprestandadirektivet att medlemsstaterna får välja mellan att fastställa en byggnads energiprestanda på grundval av den beräknade eller den faktiska energianvändningen.
20. Det ska också framhållas att det enligt punkt 4 i bilaga I till energiprestandadirektivet, sedan den ändring som införts genom direktiv 2018/844, krävs att metoden för beräkning

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/844 av den 30 maj 2018 om ändring av direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda och av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (EUT 2018 L 156, s. 75).

VINGE

av byggnaders energiprestanda beaktar positiv påverkan av såväl värme- eller elsystem som baseras på energi från förnybara energikällor som av fjärr-/närvärme och fjärr-/närkyla.

21. Slutligen ska det understrykas att förordning 244/2012 i skäl 13 anger att den kostnadsoptimala metoden är tekniskt neutral och gynnar inte någon teknisk lösning framför någon annan. Förordningens bestämmelser ska tolkas i ljuset av detta skäl. Vid tillämpningen av dessa bestämmelser får medlemsstaterna därför inte gynna vissa tekniska lösningar.
22. På grundval av ovanstående blir vår slutsats att systemgränsen ”använd energi” (nettoenergi) är förenlig med energiprestandadirektivet och förordning 244/2012.

Martin Johansson
Advokat